

О Т Ч Е Т

за дейността на Местната комисия за борба срещу
противообществените прояви на малолетните
и непълнолетните при Община Габрово
през 2015 година

ОРГАНИЗАЦИОННО СЪСТОЯНИЕ НА МКБППМН

Съставът на МКБППМН при Община Габрово е определен със Заповед на Кмета. В комисията са включени представители на общинската администрация, отговарящи за образованието и здравеопазването, представител на Отдела за закрила на детето към Дирекция „Социално подпомагане” – Габрово, Районно управление – Габрово – инспекторите при ДПС, психолози, педагози, неправителствена организация – Дружеството за защита правата на децата и трима юристи от Общината. МКБППМН се състои от 15 члена. Председател е Зам.-кмет на Общината. За по-голяма оперативност при изпълнението на задачите е сформирано 5 членно оперативно бюро.

В Община Габрово е назначен щатен секретар, съгласно чл. 6, ал. 3 от ЗБППМН, който е на служебни правоотношения по Закона за държавния служител.

ДЕЙНОСТИ И ИНИЦИАТИВИ НА КОМИСИЯТА

Съвместно с Общинския съвет по наркотични вещества МКБППМН организира две дискусии по проблемите на наркотиците и наркоманиите с ученици и учители от ПМГ „Акад. Ив. Гюзелев” и с родители, специалисти и представители на институции, работещи по проблемите на наркоманиите. Лектори бяха Веселина Божинова и д-р Иван Добринов.

Също съвместно с ОбСНВ организирахме представление на спектакъла „Спасителят“ на Сдружение „Театрална формация Улична банда“ и последващ разговор с младежите по темата за зависимостите.

За втора година през месец юни Община Габрово и МКБППМН организираха „Летни занимания“ за учениците от първи до четвърти клас. В групи на всички общински учебни заведения бяха обхванати около 360 деца, което е с около 120 повече от миналата година.

За децата, записани от родителите си в „Летни занимания 2015“, бяха закупени различни спортни пособия, книжки, блокчета, моливи, бои, гипсови фигурки за оцветяване, пъзели, 3D пъзели, занимателни игри, дискове с игри и много други. Тази година, съобразявайки се с препоръките на част от родителите, беше изготвен график за двата месеца за посещения на Библиотека „Априлов – Палаузов“, Исторически музей, НМО, ДХС, Художествена галерия, ПП „Българка“ АЕК „Етъра“, АИР „Боженци“, местностите Градище и Узана, Дряновски манастир, „Боженски чифлик“ – с. Съботковки, където децата вървяха „по пътя на хляба“, Дряновски манастир, Интерактивен музей, гр. Трявна. През месец юли в организирания излети до Узана се включи и туристическото дружество, като децата бяха водени на походи до „Марков стол“, обяснени са им правилата при походи в планината, разказано им е за флората и фауната в Балкана. Също така се включи и Детската природна академия на Узана и за децата бяха организирани забавни образователни игри. Всички посещения бяха безплатни за децата – транспортът и посещенията се плащат от МКБППМН по одобрената план-сметка.

Разработена е анкетна карта за осъществяване „обратна връзка“ с родителите и проучване тяхното мнение и препоръки, които да бъдат взети под внимание при бъдещи подобни инициативи.

За 99 % от анкетираните родители организираният „Летни занимания 2015“ са били полезни, а само за 1 % - не. Деведесет и осем % от тях биха записали детето си и през следващото лято в подобно мероприятие, докато 2 % от анкетираните родители не биха го записали.

За 7 % от родителите заниманията не са били достатъчно интересни за детето им и времето за провеждане не им е удобно; 4 % считат, че децата не са били извеждани достатъчно често от учебното заведение, а според 10 % на децата не им е оставало време да почетат книги. Пет родители посочват, че искат да бъде организирано храненето на децата чрез кетъринг, а 9 посочват, че искат децата поне по час – два да бъдат занимавани с български език и математика.

Въпреки отправените забележки и препоръки, около 90 % от родителите отправят благодарност към Община Габрово за „Летни занимания 2015“, като дори оценяват високо много по-добрата организация в сравнение с миналата година и отново изразяват желание такова мероприятие да бъде организирано всяка година.

Не можем да не цитираме част от родителите, които ни доказаха, че направеното от нас има смисъл: „Благодарим, че Ви има!“, „Да се организират летни занимания и напред. Бяха много интересни за децата и удобни за родителите“, „Тази година всичко беше организирано много добре, благодарим на Общината“, „Всичко ни хареса и беше организирано много добре, благодаря“, „На детето ми всичко му хареса и всеки ден се прибираще с нови впечатления“.

Считаме, че инициативата на Общината и МКБППМН е постигнала своите цели: осмисляне свободното време на децата, като те бяха под наблюдението на учители и това е не само помощ за родителите, но учениците са предпазени от рисковите фактори.

Продължава кампанията на ЦОП, ОСНВ и МКБППМН „Училище за добрини“, за да се повиши чувствителността на ученици, родители и педагози към насърчаването, подкрепата и поощряването на децата към извършване на добри дела. Цели се още насочване към изграждане на позитивна ценностна система, промяна на взаимоотношенията от негативни към позитивни, развиване на социални умения и др. В кампанията се включиха всички общински и държавни училища.

Членове от екипа посещават периодично учебните заведения и участват в комисии по подбор на „добрините“. Издадени са и са връчени грамоти за децата, отличени в изписването на наградената добрина.

В края на месец май към инициативата е привлечена и ОДЗ „Първи юни“, възпитаниците на която чрез рисунка изразяват идеите си за добро дело. От детската градина са отличени и наградени 9 деца.

За изминалата учебна година са наградени над 80 деца, пуснали листчета в трите кутии на таблата „Училище за добрини“, поставени в училищата. За популяризиране на кампанията и за по-голямата прозрачност на резултатите от предходната година са направени публикации както в местните печатни електронни издания, така и в сайта на Община Габрово и на страницата на „Училище за добрини“ във facebook.

От 2013 г. Община Габрово постави началото и пилотно осъществи културно-образователната инициатива „Приеми ме на село“. Методически се разработи, организира и реализира моделът на първото приемно село в България, в което млади хора от града имаха възможността да се докоснат до традициите и обичаите, характерни за българското село и да се включат активно в „селския“ живот. През 2014 г. тази инициатива бе продължена и мултиплицирана с привличане на нови села и млади хора към идеята за съхраняване на

българщината, опазване и популяризиране на традициите, ценностите и обичаите, характерни за българското село.

През 2015 г. МКБППМН се включи и в инициативата на Общинския съвет по наркотични вещества и ЦОП „Приеми ме на село“. Според специалистите от МКБППМН, ЦОП и ОБСНВ, един от основните фактори за увеличаващия се брой млади хора с рисково поведение – употреба на наркотици, агресия, отпадане от образователната система и др., е липсата на адекватна ценностна система и социални модели на поведение. Пряката работа на МКБППМН, ЦОП и ОБСНВ с младежи с рисково поведение показва, че голяма част от тях са изолирани от социалната среда, лишени са от възможността да избират и организират правилно свободното си време, както поради липсата на знания, умения, нисък социален статус, така и поради натиска, който оказва приятелската им и семейна среда. Много от младежите не само не развиват своя творчески и духовен потенциал, но и рискуват да бъдат все по-изолирани от средата на своите връстници, обезличавайки себе си и обезценявайки настоящето и бъдещето си.

Чрез участието си в инициативата „Приеми ме на село“ децата и младежите ще имат възможност да се върнат към своите корени, към традициите и истинските ценности в живота – семейството, вярата, трудолюбието, уважението към по-възрастните, да се възпитат в труд и уважение към труда. Ще придобият и развият социални умения, свързани с общуване с връстници и с възрастни хора, работа в екип, вземане на решения и поемане на отговорност, което от своя страна би довело до формиране на адекватна ценностна система и устойчиви личностни качества. Децата и младежите, които желаят да се включат за участие стават все повече, което през 2015 година наложи разширяване на целевата група, като освен младежи на възраст 15 - 29 години, се включиха и деца на възраст 9 - 14 години от град Габрово.

РАННА ПРЕВЕНЦИЯ И ОТКРИВАНЕ НА СИМПТОМИ ЗА ИЗВЪРШВАНЕ НА КРИМИНАЛНИ ДЕЯНИЯ

МКБППМН ръководи Училищните комисии за БППМН, дейността на обществените възпитатели, взаимодействия с Центъра за обществена подкрепа, Общинския съвет по наркотични вещества, Отдела за закрила на детето към Дирекция „Социално подпомагане“, инспекторите при ДПС и всички институции и НПО, имащи отношение към децата.

Постоянна е връзката и взаимодействието с учебните заведения на територията на общината. Във всички училища на територията на общината работят Училищни комисии за борба срещу противообществените прояви. Те планират дейността си за учебна година и я отчитат на срочните педагогически съвети и пред МКБППМН.

През учебната година педагогическите колегии обсъждат дейността на педагогическия съветник на редовни заседания на Педагогическия съвет. Води се отчет за учениците, извършили противообществени прояви или престъпления, за тези със слаб успех и неизвинени отсъствия. Провежда се индивидуална работа с тях и с родителите им. Картотекирани са и децата от социално слаби семейства или с хронични заболявания, които се нуждаят от помощ и подкрепа. Провеждат се тренингови форми на обучение за решаване на конфликти, здравно образование, общуване, кариерно развитие и други, според нуждите в определения клас или група ученици. Част от децата с проблеми в поведението се насочват от учебните заведения към МКБППМН или към Центъра за обществена подкрепа при Общината. Провеждат се консултации на класни ръководители и педагогически съветници във връзка с проблемни деца от учебното заведение. Осъществяват се екипни срещи за обсъждане и вземане най-доброто решение по даден случай.

В последните години се очертава тревожна тенденция за все по-трудно справяне с „проблемните“ деца и в учебните заведения. Част от ръководствата избират най-лесния, но в

никакъв случай не и най-подходящия за ученика начин да се справят с проблема – местят го в друго училище. В тази посока насочихме усилията си през годината – да се спре това преместване и да се работи за преодоляване на негативните постъпки на детето.

Сериозни са и проблемите в работата с родителите, по-точно с тяхната незаинтересованост и безотговорност по отношение развитието на децата им. Членовете на комисията и обществените възпитатели са провели множество консултации на родители и деца с проблеми. За съжаление точно тези родители, които имат най-голяма нужда от помощ и подкрепа, отказват срещите със специалисти и не считат, че това е необходимо. От 11 малолетни и непълнолетни, спрямо които през годината е образувано и гледано повече от 1 възпитателно дело, няма дете, което живее в нормална семейна среда с двама родители. Девет от тях са с един родител, а две от децата бяха настанени в ДДПРГ «Христо Райков» /преди да бъде закрит/.

Все по-често се срещаме с родители, които не са в състояние да полагат необходимите грижи и да използват адекватни методи при възпитанието на собствените си деца. Това неминуемо води до неприемливи прояви от страна на малолетните и непълнолетните. Наложително е прилагането на нови методи и форми на работа за постигане на по-добри резултати и намаляване проявите от страна на децата. През последните години в общината се работи в екип – МКБППМН, ЦОП, ОЗД, ДПС, учебни заведения. При част от случаите има положителни резултати, но за съжаление при голяма част от семействата, основно от ромски етнос, не можем да кажем, че имаме голям напредък. За тях образованието не е приоритет, начинът им на живот и традициите са коренно различни от българските и често влизат в противоречие дори със законовите норми. Самите родители са отрицателен пример за своите деца, защото в много от случаите те също са криминален контингент.

През годината в града бяха организирани инициативи в сътрудничество на няколко организации: празник по случай 14-ти февруари и 1 март; участие в кампания по повод 26 юни – Световен ден за борба с дрогата и нелегалния трафик на наркотици; Коледа, Нова година.

ДЕЙНОСТИ ЗА ОГРАНИЧАВАНЕ НА КРИМИНАЛНАТА АКТИВНОСТ НА РОМСКИТЕ ДЕЦА

Комисията, съвместно с дирекция „Образование и социални дейности“, работи за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства. Във всички учебни и детски заведения в гр. Габрово са изградени педагогически екипи за работа по проблемите на образователната интеграция на децата и учениците от етническите малцинства и за превенция на риска от отпадане от училище. За всяка учебна година се разработват вътрешноучилищни планове за работа по посочената тематика.

За образователната интеграция на децата и учениците от етническите малцинства са осъществени следните дейности:

- в часовете на класа или в допълнителни тематични занимания на учениците е предоставена възможност да се запознаят с културното многообразие, религиите, традициите и обичаите на различните етноси;
- с учениците от етнически малцинства редовно работят класните ръководители и педагогическите съветници, като акцент в работата е формирането на социални умения – общуване, себепознание, справяне с проблемни ситуации, решаване на конфликти, права и задължения на децата и др. Работи се и с родителите на децата с цел мотивирането им да осигуряват редовното присъствие на същите в училище;
- децата и учениците от етническите малцинства са включвани в организацията и провеждането на всички училищни празници. Приобщени са и участват активно и в извънкласните форми – танцови състави, вокални групи, спортни отбори и др.;

- във всички учебни заведения се провежда диференцирана и индивидуална работа с изоставащи ученици – консултации, практически занятия;
- по-голяма част от учениците от етнически малцинства са посещавали полуинтернатните групи, сформирани в училищата;
- за по-голяма част от учениците от етническите групи се осигурява безплатна закуска и обяд в учебните заведения, карти за пътуване или специализиран транспорт за живеещите в отдалечени места;
- учениците от социално-слаби семейства са подпомогнати от училищните и читалищните настоятелства с ученически пособия;
- във всички детски заведения в общината целенасочено се развива речта на децата от етническите малцинства и се работи за овладяване на езика, като основа за общуване и по-нататъшна реализация. За децата, които не владеят добре езика, се организират допълнителни педагогически консултации;
- социално слабите семейства се подпомагат с помагала и дрехи за децата;
- децата в детските градини се включват във всички мероприятия и празници. По желание на родителите част от тях са включени в дейности извън ДООИ – групи за народни танци, изучаване на езици, приложни изкуства, спорт и др.;
- във всички детски заведения се работи и с родителите на деца от етническите малцинства – мотивиране за записване на децата в детска градина, включване на родителите в родителските съвети по групи, осигуряване помощ и подкрепа за създаване на здравно-хигиенни и културни навици;
- Центърът за обществена подкрепа при Община Габрово активно се включва в работата с децата и учениците от етническите малцинства. През учебната година бяха проведени различни мероприятия, в които активно участие взеха и деца основно от ромски произход;
- през учебната година Местната комисия за борба с противообществени прояви на малолетни и непълнолетни при Община Габрово е работила с 14 деца от ромски етнос, извършващи противоправни деяния и с техните семейства. С 13 деца от ромски произход и с техните родители работят обществени възпитатели, а 3 са насочени за индивидуална работа със специалистите от Центъра за обществена подкрепа.

ПРЕВАНТИВНА РАБОТА С РОДИТЕЛИТЕ

МКБППМН среща сериозни проблеми в работата с част от родителите, по-точно с тяхната незаинтересованост и безотговорност по отношение развитието на децата им. Членовете на комисията и обществените възпитатели провеждат множество консултации на родители и деца с проблеми. За съжаление точно тези, които имат най-голяма нужда от помощ и подкрепа, отказват срещите със специалисти и не считат, че това е необходимо. Въпреки постоянните усилия, които полагат и членовете на МКБППМН, и обществените възпитатели, и учебните заведения не се постигат съществени резултати, когато няма подкрепа и желание за промяна от страна на семейството.

Членове на МКБППМН и специалистите от ЦОП проведоха тренинги с родителите на деца в детски заведения в Габрово и с педагогическите екипи.

Психолог от комисията проведе тренинг-обучения на педагогическите екипи в ЦДГ за работа с родителите и повишаване уменията им при справяне с неприемливо поведение на децата.

Обществените възпитатели през годината са работили с 41 семейства на деца, извършили противообществени прояви или престъпления.

ДЕЙНОСТИ ПО ИЗПЪЛНЕНИЕ НА НАЦИОНАЛНИ И ОБЩИНСКИ ПЛАНОВЕ И ПРОГРАМИ

В изпълнение на Общинската стратегия и програма за детето, Националната стратегия за борба с наркотиците и Национална програма за предотвратяване и противодействие на трафика на хора, Комисията, съвместно с инспектор Детска педагогическа стая към РУ – Габрово и Училищните комисии, реализира дейности по превенция на асоциалното поведение на малолетните и непълнолетните.

През 2015 г. в училищата в град Габрово бяха проведени занятия от инспекторите при ДПС към РУ – Габрово, като учениците са запознати с дейността на полицията, с основните законови норми и евентуалните последици за тях при извършване на противоправни деяния.

Във всички учебни заведения продължава работата за преодоляване на агресията по разработената програма за учениците в часа на класа или в извънкласни форми на възрастов принцип /начална, средна, горна степен/, провежда се тренинг-обучение „Управление на класа“ от педагогическите съветници и класните ръководители. В част от учебните заведения има екипи от ученици, които са подготвени за работа в агресивна среда и те обучават своите връстници. С учениците, проявяващи агресивно поведение, работят не само в учебните заведения, но към тях са насочени усилията и на МКБППМН и на Центровете за обществена подкрепа. Училищните ръководства, в партньорство с училищните настоятелства, организират и провеждат тематични родителски срещи – дискусии за хуманизиране взаимовръзките семейство – дете – училище и преодоляване негативните прояви в обществената и училищна среда.

Таблица 1

Година	Брой реализирани програми за превенция и противодействие на детското асоциално поведение	Брой лица, обхванати от информационни кампании за предотвратяване на асоциалното поведение сред децата	Брой консултирани деца и семейства чрез МКБППМН
2013	6	Над 1000	95
2014	7	1150	78
2015	5	1000	68

От 2002 г. към Община Габрово е създаден Общински съвет по наркотични вещества, като орган за осъществяване на националната и местна политика в областта на злоупотребата с наркотични вещества. Членове на този съвет са секретарят и членове на МК. Към ОБСНВ е разкрит превантивно-информационен център. За превенция на употребата и злоупотребата на психо-активни вещества през годината продължиха прожекциите на филмите «Зависимост», «Не дишай», «Умирай лесно», «Пропуснат живот». Продължава работата на Общинския съвет по наркотични вещества по разработената Програма за превенция на употребата и злоупотребата с психо-активни вещества, насочена към следните целеви групи – учители, педагогически съветници, медицински специалисти, ученици и родители.

Таблица 2

Обучения на специалисти и доброволци по превенция на наркоманиите /брой, теми, брой обхванати лица/	Програми и проекти за превенция на рисковото поведение за употреба на наркотици /брой, теми, брой обхванати лица/	Програми за работа със семейства в риск и рискови групи деца /брой програми и проекти, теми, брой обхванати лица/	Брой консултирани деца и родители във връзка с употребата на наркотици	Издаване и разпространение на информационни материали /вид, теми и тираж/	Брой информационни кампании и програми по превенция на наркоманиите	Брой лица, обхванати в информационните кампании и превантивните програми	Провеждане на проучвания за нагласите за употреба на наркотични вещества /теми и брой/	Брой лица, обхванати и в проучванията
Обучение на доброволци от МСНВ по подхода „Връстници обучават връстници“ – 20 лица	<p>Превантивна програма „Информираният избор“, насочена към ученици 5-12 клас</p> <p>Обхванати 355 лица</p> <p>Провеждане на симулативен процес с ученици, свързан с проблема на наркозависимостта</p> <p>Обхванати 30 лица</p> <p>Представяне на театралната постановка „Спасителят“ пред ученическа аудитория</p> <p>Обхванати – 400 лица</p>	<p>Информационни срещи по проблемите на наркоманиите с д-р Добринов и Веселина Божилова</p> <p>Срещите са проведени с ученици, учители, специалисти и родители</p> <p>Обхванати – 80 лица</p>	25	Издадена брошура за дизайнерските наркотици, насочена към родителите. Тираж – 500 бр.	Кампания „Намери верния път“, във връзка с 26 юни. Обхванати 65 лица	975 лица	Проведено проучване сред родителите на ученици от 7-ми и 11-ти клас. Целта на проучването е изследване нагласите на родителите относно употребата на наркотични вещества, както и нуждата им от информация, помощ и подкрепа.	Проучването е обхванало общо 720 родители, от които 418 анкетираните са родители на ученици в 7-ми клас, а 302 – на ученици в 11-ти клас.

В Габровска община няма случаи на трафик на малолетни и непълнолетни. При занятията за преодоляване на агресията и в здравното образование е заложена и темата за трафика на деца с цел сексуална или трудова експлоатация, а също така темата е застъпена и в лекциите, които ИДПС изнасят пред класовете в училище.

От 6 години няма случаи на противообществени прояви и престъпления, свързани с ж.п. транспорта, извършени от малолетни или непълнолетни лица. Продължава разпространението на брошурата, изготвена с цел превенция на подобни деяния.

В общината няма установени непълнолетни, принадлежащи към радикални и екстремистки групи, няма извършени криминални деяния по расистки подбуди или като резултат на споделяне на екстремистки идеи.

В Габрово няма установени криминални деяния от футболни агитки /ултраси/.

ПРЕДПРИЕТИ МЕРКИ ВЪВ ВРЪЗКА СЪС СОЦИАЛНАТА ЗАКРИЛА НА МАЛОЛЕТНИ И НЕПЪЛНОЛЕТНИ, НУЖДАЕЩИ СЕ ОТ ПОМОЩ

През годината МКБППМН не е имала основание да подава сигнали до Отдела за закрила на детето при Дирекция „Социално подпомагане” – Габрово за оказване социална закрила на деца на основание чл. 7 от Закона за закрила на детето.

На 3 ученика е оказано съдействие за преместване в друго учебно заведение. След проведени разговори с родители, които имат затруднения в общуването със своите деца, същите са насочени за работа с психолог или педагог от обществените възпитатели или към Центъра за обществена подкрепа.

През годината МКБППМН не е правила предложения за предсрочно освобождаване на ученици от СПИ и ВУИ.

Местната комисия за БППМН поддържа постоянни контакти с Възпитателните училища-интернати в гр. Ракитово и в с. Подем и Социално-педагогическите интернати във Варненци и Драгоданово, където има настанени деца от Габрово. Писмено и по телефона получаваме информация за адаптацията, корекционно-възпитателната работа и проблемите с нашите деца. Родителите осъществяват връзки с децата си докато те са в СПИ или ВУИ. По-голямата част от тях нямат възможност да ги посещават на място, но се обаждат по телефона и им изпращат пари и колети, когато имат възможност.

През ваканциите, когато децата си идват при семействата, с тях работят обществени възпитатели и членове на МКБППМН, а при възможност ги включваме в различни организирани дейности през лятната ваканция.

През календарната 2015 година от ВУИ беше освободено едно момче, поради навършване на пълнолетие и отказ от негова страна да остане в интерната до завършване на класа. От СПИ също беше освободено момче, поради изтичане на тригодишния престой и завършване на основно образование. Същото към момента не продължава образованието си, тъй като родителите отказаха да го запишат в учебно заведение, въпреки усилията, положени от обществения възпитател, секретаря на МКБППМН, както и от страна на учители от две училища, които имаха желание детето да продължи образованието си при тях. На майката е съставен Акт по Закона за народната просвета. Работата със семейството продължава, като се стремим към мотивирането им през следващата учебна година да запишат сина си в професионална гимназия, за да придобие професия, още повече, че оценките му за осми клас са много добри.

Поддържаме постоянна връзка с родителите на децата, които за настанени във ВУИ или СПИ. Сериозен проблем е, че по-голямата част от тях не оказват никакво съдействие, нямат необходимия капацитет да работят в посока ресоциализация на собствените си деца, в повечето случаи самите те са криминален контингент.

В Община Габрово вече около 15 години съществува регистър на всички ученици в учебните заведения. Не се допуска отпадане от училище на подлежащи на задължително обучение ученици, като тук се включват и тези, които са освободени от ВУИ или СПИ. Изключенията са редки и обикновено през следващата учебна година успяваме да убедим родители и дете да продължи образованието си. От месец май 2015 г. в Община Габрово е назначен младежки медиатор, който оказва съдействие на младежите, отпаднали от образователната система, да започнат работа. До момента на едно непълнолетно момче е осигурено работно място и с него се работи в посока да продължи образованието си в самостоятелна форма на обучение.

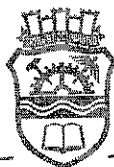

Таблица 3

Категории неучащи и неработещи непълнолетни	Общ брой	Брой, продължили образованието си	Брой на обхванати в обучения и програми за квалификация	Брой на професионално ориентирани и консултирани	Брой на започналите работа
Неучащи и неработещи, напуснали СПИ	1				
Неучащи и неработещи, напуснали ВУИ	1 /напуснал ВУИ, поради навършване на пълнолетие/				
Неучащи и неработещи, освободени от ПД	0				
Условно осъдени	0				
Осъдени на пробация	0				

Районен съд – Габрово редовно уведомява писмено МКБППМН за осъдените непълнолетни /за какво деяние и присъдата/ веднага след влизане в сила на Решението. Съгласно чл. 41, ал. 1, т. а и б от ЗБППМН, с тези от тях, които не са навършили още 18 години, работят обществени възпитатели. По-голямата част от осъдените непълнолетни са навършили вече пълнолетие, когато присъдата влезе в сила и МКБППМН бъде уведомена. По данни на Районен съд – Габрово през годината няма осъдени непълнолетни лица.

В Община Габрово от години има изградена система за пълен обхват на подлежащите на задължително обучение ученици, следенето на тяхното движение и недопускане отпадане от училище на деца в задължителна училищна възраст. Тази дейност се извършва от секретаря на МКБППМН, в сътрудничество с експертите от дирекция „Образование и социални дейности“. На родителите на ученици, допуснали голям брой неизвинени отсъствия, се съставят актове и наказателни постановления по Закона за народната просвета. Целта е не толкова акта и НП, а да се установят причините за нарушението и да се окаже помощ и подкрепа на семейството за справяне с проблема. През последната година само едно момче не продължава образованието си след освобождаване от СПИ и завършване на основно образование.

През МКБППМН при Община Габрово не са преминавали деца с асоциално поведение, които са поставени под настойничество или попечителство.

СЪСТОЯНИЕ, СТРУКТУРА И ТЕНДЕНЦИИ НА ПРЕСТЪПНОСТТА И ПРОТИВООБЩЕСТВЕННИТЕ ПРОЯВИ НА МАЛОЛЕТНИТЕ И НЕПЪЛНОЛЕТНИТЕ

Водени на отчет в Детска педагогическа стая (ДПС) при Районно управление – Габрово /РУ/

През 2015 г. на отчет в ДПС са водени 81 деца, като 26 от тях са заведени на отчет през годината (5 – малолетни и 21 – непълнолетни). Броят на водените на отчет в ДПС деца през 2015 е с 11 по-малък от броя им през 2014 г. Заведените на отчет през отчетната година са с 1 по-малко, отколкото в предходната година. (Таблица 4).

Таблица 4

	2015							2014						
	Общо	8 - 13 г.			14 - 17 г.			Общо	8 - 13 г.			14 - 17 г.		
		всичко	м	ж	всичко	м	ж		всичко	м	ж	всичко	м	ж
Деца, водени на отчет в ДПС през годината	81	8	3	5	73	67	6	92	35	32	3	57	46	11
В т.ч. заведени на отчет през годината	26	5	2	3	21	17	4	27	11	8	3	16	12	4

Шестдесет и осем от децата, водени на отчет в ДПС през годината, учат; 6 – не учат и не работят, а 4 са сираци или полусираци. Три деца живеят в криминогенна семейна среда. През годината 16 извършители на противоправни деяния са снети от отчет в ДПС: 13 поради поправяне и 3 поради навършване на пълнолетие.

Структура на противообществените прояви на малолетните и непълнолетните, преминали през ДПС

През 2015 година за извършени противообществени прояви през ДПС са преминали 8 деца, от които 1 малолетно момиче и 7 непълнолетни /5 момчета и 2 момичета/. (Таблица 5)

С 88 % по-малко в сравнение с предходната година са преминалите за извършени противообществени прояви малолетни и непълнолетни, като също така е намален броят на преминалите за употреба на наркотични вещества: 11 – за 2012; 9 през 2011 г.; 5 през 2014 г. и 3 през 2015 г.

Таблица 5

	Общо	Възраст			
		8 - 13 г.		14 - 17 г.	
		момчета	момичета	момчета	момичета
Деца, преминали през ДПС и извършените от тях противообществени прояви - общо	8		1	2	5
Бягство от дома /от вкъщи/	5		1	1	3
Употреба на наркотични вещества	3			1	2

Структура на престъпленията на малолетните и непълнолетните, преминали през ДПС

През годината за извършени престъпления през ДПС са преминали общо 71 деца, което е с 41 % повече в сравнение с миналата година. От тях 24 са малолетни /18 момчета и 6 момичета/ и 47 – непълнолетни /38 момчета и 9 момичета/. (Таблица 6)

Таблица 6

	Общо	Възраст			
		8 - 13 г.		14 - 17 г.	
		момчета	момичета	момчета	момичета
Деца, извършили престъпления - общо	71	18	6	38	9
Телесна повреда	1			1	
Грабеж	1	1			
Кражба – общо	51	6	6	32	7
Увреждане и повреждане на чуждо имущество	6	3		3	
Хулиганство	5	3			2
Престъпления, свързани с наркотични вещества	1			1	
Други	6	5		1	

Отново най-голям брой деца са преминали за извършени кражби – 51, което е с 39 % повече в сравнение с 2014 г. Само 1 непълнолетно момче е извършител на престъпления, свързани с наркотични вещества /2 през 2014 г.; 9 през 2013 г./.

През 2015 г. няма осъдени непълнолетни лица.

Малтретирани деца и деца, жертви на престъпления

По данни на ДПС при РУ – Габрово, през последните три години /2015, 2014 и 2013/ няма регистрирани безнадзорни и малтретирани малолетни и непълнолетни лица.

През 2015 година броят на децата, жертви на престъпления, е 12 (24 през 2014; 7 през 2013, 23 през 2012 г.), от които 7 малолетни /3 момчета и 4 момичета/ и 5 непълнолетни момчета. Отново е най-голям броят на децата, станали жертва на кражба – 8, на 2 е нанесена телесна повреда и 2 – на блудство. (Таблица 7)

Таблица 7

	Общо	Възраст					
		8 - 13 г.			14 - 17 г.		
		всичко	момчета	момичета	всичко	момчета	момичета
Общо	12	7	3	4	5	5	
Телесна повреда	2	2		2			
Блудство	2				2	2	
Кражба	8	5	3	2	3	3	

ВЪЗПИТАТЕЛНИ ДЕЛА

Основната, изключително важна и специфична дейност на МКБППМН е разглеждането на проявите на малолетните и непълнолетните. Целта на възпитателните дела е изясняването на факторите за извършване на противообществените прояви и престъпленията, опазване личността на извършителите от последващи такива, преодоляване на деформации и дефицити в нравственото развитие на детето и прилагането на най-подходящата възпитателна мярка по чл. 13, ал. 1 от ЗБППМН.

- БРОЙ ВЪЗПИТАТЕЛНИ ДЕЛА И ИЗВЪРШИТЕЛИ НА ПРОТИВООБЩЕСТВЕНИ ПРОЯВИ И ПРЕСТЪПЛЕНИЯ

Таблица 8

	2015	2014	2013	2012	2011
Брой възпитателни дела	56	46	84	76	64
Брой извършители	70	62	105	106	79

Броят на образуваните през 2015 година е 59, като от тях 6 са останали несвършени в края на отчетния период. Приключени са 3 дела, останали от предишния период. Така броят на разгледаните възпитателни дела през 2015 г. е 56 със 70 извършители на противообществени прояви и престъпления. Броят на делата се е увеличил с 18 % в сравнение с 2014 година, а броят на извършителите – с 11 %.

Останалите неприключени дела са поради неявяване на деца и родители – 1, а другите пет са образувани в края на месец декември и още не бяха разгледани при изготвянето на отчета. Две дела са прекратени по чл. 136 от ЗБППМН.

От разгледаните 56 възпитателни дела 44 са решени в законно определения едномесечен срок, а 2 са прекратени по чл. 136 от ЗБППМН. Причините за удължаване на срока на другите 9 възпитателни дела е това, че родители и деца не се явяват в Общината, въпреки че са получили уведомлението. За тях, съгласно чл. 19, ал. 6 от ЗБППМН, съставът на МКБППМН прави писмено искане до полицията и те са принудително довеждани. Едно дело е отложено, тъй като двете малолетни деца бяха в болница, за което има представен документ.

- ПРЕДЛОЖЕНИЯ ЗА ОБРАЗУВАНЕ НА ВЪЗПИТАТЕЛНИ ДЕЛА

Таблица 9

	2015	2014	2013	2012	2011
От органите на полицията	20 /15 – ИДПС и 5 Акта за адм. нарушения, 1 от които от ОИ/	15 /12 – ИДПС и 3 Акта за адм. нарушения/	19 /7 – ИДПС и 12 Акта за адм. нарушения, 7 от които от Общ. Инспекторат/	13 (5 – ИДПС и 8 Акта за адм. нарушения)	19 (11 – ИДПС и 8 Акта за адм. нарушения)
От прокуратура	34	23	58	51	34
Други	2	8	7	12	11
Общо	56	46	84	76	64

• ВИДОВЕ ПРОТИВООБЩЕСТВЕНИ ПРОЯВИ И ПРЕСТЪПЛЕНИЯ

Таблица 10

	2015	2014	2013
Противообществени прояви, в т. ч.			
Бягство от дома	5	5	
Употреба на наркотични вещества	1	7	
Скитничество	1		
Други противообществени прояви (нарушения на ПВР на учебните заведения, сбивания, бягства от училище, по чл. 13а от ЗБППМН)	8	7	13
Престъпления, в т. ч.			
Унищожаване или увреждане на чуждо имущество	7	2	4
Грабеж	1		2
Кражба	19	19	40
Противозаконно отнемане на МПС			1
Хулиганство			
Престъпления, свързани с наркотици	1	3	4
Други (присвояване, подаване фалшив сигнал за взривно устройство, палеж, пазаруване с фалшиви банкноти)	8		8
Административни нарушения /нарушения на общински наредби/	5	3	12
ОБЩО	56	46	84

През 2015 година 15 възпитателни дела са за извършени противообществени прояви, 36 – за извършени престъпления и 5 са за административни нарушения. Най-честите нарушения са свързани с Наредбата за опазване на обществения ред и сигурността на територията на общината. Отново най-голям е броят на кражбите – 19, като същият остава непроменен от предходната година. Разгледано само едно възпитателно дело за престъпление, свързано с наркотични вещества. Увеличават се унищожаването на чуждо имущество, както и другите престъпления, като отново зачестяват случаите на подадени сигнали на телефон 112 за поставено взривно устройство, а през годината имаше и опит за пазаруване в магазин с фалшиви банкноти.

• ПРОТИВООБЩЕСТВЕНИ ПРОЯВИ И ПРЕСТЪПЛЕНИЯ ПО БРОЙ ИЗВЪРШИТЕЛИ

Таблица 11

	2015	2014	2013
Противообществени прояви, в т. ч.			
Бягство от дома	5	5	
Употреба на наркотични вещества	1	8	
Скитничество	5		
Други противообществени прояви (нарушения на ПВР на учебните заведения, сбивания, бягства от училище, по чл. 13а от ЗБППМН)	8	7	16
Престъпления, в т. ч.			
Унищожаване или увреждане на чуждо имущество	7	5	4
Грабеж	1		2
Кражба	23	25	56
Противозаконно отнемане на МПС			2
Престъпления, свързани с наркотици	1	3	4
Други (присвояване)	14	7	8
Административни нарушения	5	2	13
ОБЩО	70	62	105

С 11 % се е увеличил броят на децата с наложени възпитателни мерки в сравнение с предходната година. Броят на извършителите на противообществени прояви остава почти непроменен /2015 г. – 19, за предходната – 20/, но с почти 18 % се е увеличил броят на извършителите на престъпления в сравнение с 2014 г. Извършителите на административни нарушения също са се увеличили от 2 през 2014 на 5 – през отчетната година.

През годината 1 решение на тричленен състав на МКБППМН беше обжалвано пред Районен съд – Габрово, но РС потвърди наложената възпитателна мярка по чл. 13, ал. 1, т. 3 от ЗБППМН.

- МАЛОЛЕТНИ И НЕПЪЛНОЛЕТНИ, ПРИВЛЕЧЕНИ ЗА ВТОРИ ИЛИ ПОВЕЧЕ ПЪТИ И ДЕЦА С НАЛОЖЕНИ ВЪЗПИТАТЕЛНИ МЕРКИ, КОИТО СА БИЛИ ВОДЕНИ НА ОТЧЕТ В ДПС

Таблица 12

	2015	2104	2013	2012
Малолетни и непълнолетни, привлечени за втори или повече пъти (по чл. 16 от ЗБППМН)	11	8	25	15
Деца с наложени възпитателни мерки, които са били водени на отчет в ДПС	23	26	31	26

Единадесет от малолетните и непълнолетни извършители на противообществени прояви и престъпления са привлечени за втори или повече пъти, което е с 3 повече в сравнение с предходната година. /вж. Таблица 12/. Осем от тях са от ромски произход, като членове на семействата им са също криминално проявени. Нито едно от тези деца не живее в пълно семейство, родителите на всички тях са разведени или фактически разделени, а 2 от децата са настанени в ДДЛРГ /преди да бъде закрит/. Броят на децата с наложени възпитателни мерки, които са били водени на отчет в ДПС е намален с 3 в сравнение с 2014 г.

Наложените през година възпитателни мерки са следните:

- предупреждение – 41;
- задължаване да участва в консултации, обучения и програми – 8;
- поставяне под възпитателен надзор на обществен възпитател – 20;
- предупреждаване за настаняване във възпитателно училище-интернат с изпитателен срок до 6 месеца – 8;
- настаняване в СПИ – 2;
- настаняване във ВУИ – 2.

Мярката „задължаване да участва в консултации, обучения и програми” се изпълнява от Центъра за обществена подкрепа при Община Габрово.

От образуваните 59 възпитателни дела през 2015 година, 6 останаха несвършени, а са приключени 3 от предходен период.

При образуването на възпитателните дела не срещаме проблеми, но при гледането им основен проблем е неявяването на извършителите и техен родител или лице, което го замества, на определената дата и час в Общината. Има случаи, когато дори представители на РУ „Полиция” не успяват да осигурят присъствието им.

Друг проблем е, че получаваме преписки от Районна прокуратура за лица, които реално живеят в Габрово, но са с настоящ и постоянен адрес в други населени места на страната. Случва се и обратният вариант – деца, с регистрация в Габрово, реално живеят извън общината. Съгласно чл. 11, ал. 1 от ЗБППМН, компетентен орган да разглежда възпитателни дела е местната комисия по настоящия адрес на извършителите.

В последните години част от родителите твърдят, че децата им са несправедливо обвинени, че са подведени, като по този начин ги насърчават към извършване на следващи деяния. Има случаи и на отпирване на заплахи към състава, наложил възпитателната мярка.

Сериозни трудности срещаме и при изготвяне на медицинското свидетелство за настаняване в СПИ или ВУИ, особено при деца, чиито семейства често мигрират.

Невъзможно е проследяването на изпълнението на мерките по чл. 13, ал. 1, т. 6 и т. 7. Когато малолетният или непълнолетният не изпълнява наложена възпитателна мярка, на основание чл. 13а от ЗБППМН, комисията образува и гледа ново възпитателно дело и се налага следваща мярка.

Няма разгледани възпитателни дела, на които да не са присъствали представители на дирекция „Социално подпомагане” - ОЗД.

В Община Габрово няма получени сигнали от Прокуратура или Съд за констатирани нарушения при процедурите по образуване и разглеждане на възпитателните дела и налагането на възпитателните мерки.

Местната комисия за БППМН при Община Габрово и през 2015 год. най-често е налагала възпитателната мярка „предупреждение” – 41. При голяма част от децата тя постига възпитателен ефект и те не допускат повече нарушения. Другите мерки, които доказват своята ефективност са по чл. 13, ал. 1, т. 3, т. 5 и т. 12. Според нас не са ефективни мерките по чл. 13, ал. 1, т. 6, т. 7 и т. 8, тъй като не е възможно тяхното проследяване.

Член 25 от ЗБППМН не е прилаган от МКБППМН при Община Габрово. Неизпълнение на решение на комисията се извършва най-често от малолетни или непълнолетни, които не изпълняват наложена им възпитателна мярка /най-често по чл. 13, ал. 1, т. 3/. Затова, съгласно чл. 13а, се образува ново възпитателно дело и им се налага по-тежка възпитателна мярка.

КОНСУЛТАТИВНИ КАБИНЕТИ И ЦЕНТРОВЕ ЗА ПРЕВЕНЦИЯ

Към МКБППМН при Община Габрово работи консултативен кабинет по проблемите на детската личност. Също така към Общината функционира и Център за обществена подкрепа, като ръководителят му е член на МКБППМН.

През 2015 г. специалистите от ЦОП при Община Габрово и обществени възпитатели проведоха изнесени тематични сесии на теми „Междоличностно общуване”, „Толерантност”, „Асертивно поведение”, „Агресия и насилие“ по програма „Ранна правенция“ в учебните заведения на територията на община Габрово.

ОБЩЕСТВЕНИ ВЪЗПИТАТЕЛИ

През 2015 година МКБППМН работи с 20 обществени възпитатели. Отчитаме, че децата, с които работят педагозите и психолозите – обществени възпитатели, с малки изключения са преустановили извършването на противообществени прояви и престъпления. В периода на лятната ваканция три деца бяха освободени от СПИ и ВУИ. Благодарение на системната връзка и осъществяваната корекционно-възпитателна работа с тях от страна на обществените възпитатели, на ИДПС и членовете на МКБППМН, те не са извършвали противообществени прояви и престъпления за времето на престоя си в града. С 5 от децата, спрямо които са образувани повече от едно възпитателно дело, работят психолози и педагози. Срещаме сериозни затруднения при работата с родителите, които нямат необходимия потенциал да отглеждат и възпитават децата си.

Контролът върху дейността им се осъществява от секретаря и специалистите в МК. Ежемесечно се представят отчетите на обществените възпитатели и съгласно Наредба №2 на

ЦКБППМН тяхната дейност е финансово обезпечена. Веднъж в месеца обществените възпитатели се събират и обсъждат случаите, по които работят. Помощ им оказват и психолози от МК и от педагогическите съветници.

Много сериозен проблем среща при работата с деца и родители от етническите малцинства /ромите/.

Част от обществените възпитатели се включиха в организираната «Лятна академия» за учениците от първи до четвърти клас.

Таблица 13

Година	Плануван брой обществени възпитатели, утвърдени от МФ по Закона за държавния бюджет	Реално усвоени бройки обществени възпитатели за съответната година	Изразходвани средства по Наредба №2 на ЦКБППМН
2015	20	15	25 920 лева плюс дължимите осигуровки за сметка на работодател
2016	20		
Прогноза за 2017	20		

Комисията за БППМН при Община Габрово не среща проблеми при изразходване на средствата за материалното стимулиране на обществените възпитатели, няма и намеса от външни лица при определянето на обществените възпитатели.

КОНТРОЛНА ДЕЙНОСТ НА МКБППМН

На територията на община Габрово няма СПИ, ВУИ, ДВНМН, ПД и Приюти за безнадзорни деца и затова не е осъществяван контролна дейност.

Проверки в заведенията се извършват периодично от полицейски служители.

Един път в месеца се извършват обходи в различни райони на града за установяване на просеци деца и възрастни. В тези обходи участва секретарят на МКБППМН.

ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ НА МКБППМН.

МКБППМН поддържа традиционно доброто си взаимодействие с всички институции, имащи отношение към работата с децата – ОДП, РУ „Полиция“, дирекция „Образование и социални дейности“, всички учебни заведения в Габрово, Дирекция „Социално подпомагане“ – отдела за закрила на детето, Центровете за обществена подкрепа, както и с неправителствените организации, които работят с деца – Сдружение „Общинско училищно настоятелство“, Сдружение „Социален диалог“, БМЧК и др.

ОБУЧЕНИЯ

Местната комисия за борба срещу противообществените прояви на малолетни и непълнолетни, съвместно с ЦОП, организира обучение на тема: „Специализирани подходи за работа с юноши с проблемно поведение“ с лектор д-р Златка Михова /доктор по психология,

детски клиничен психолог и семеен психотерапевт/. Същото беше насочено към педагогически съветници, учители, специалисти, работещи с деца.

Друго обучение за членове на комисията, обществени възпитатели и педагогически съветници беше на тема „Превенция на виртуално и реално насилие чрез интерактивни методи в училище“. Обучители бяха специалисти от Центъра за безопасен интернет. Методиката е апробирана с всички възрастови групи и се прилага в над 80 училища в страната. Наръчниците са разработени от Асоциация „Родители“ и Фондация „Приложни изследвания и комуникации“. Методологията включва 2 наръчника с общо 44 подробно разработени теми с времева рамка, ясни инструкции и допълнителни материали за учителите и обучителите.

ИЗРАЗХОДВАНИ СРЕДСТВА ПО НАРЕДБА №3 НА ЦКБППМН ЗА ВЪЗНАГРАЖДЕНИЕ НА ЧЛЕНОВЕТЕ НА МКБППМН.

По Наредба № 3 на ЦКБППМН са изразходвани 2020 лева плус дължимите осигуровки за сметка на работодателя. Средствата са малко, тъй като общинските служители и ИДПС нямат право да получават възнаграждения по тази наредба.

КЛИМЕНТ КУНЕВ
Зам.-кмет и Председател
на МКБППМН